

Sandra Gąsior

Uniwersytet Opolski

ORCID: 0000-0003-4332-8674

sandra.gasior@vp.pl

Zarząd majątkiem dziecka – rozważania teoretyczno-prawne w odniesieniu do art. 101 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

Wprowadzenie

Interesy majątkowe dziecka podlegają ustawowej ochronie. We współczesnych ustawodawstwach wyróżnia się dwa podstawowe systemy pieczy nad majątkiem małoletniego. Pierwszy uprawnia rodziców do użytkowania majątku dziecka, a zatem przyznaje im własność pożytków, które ten majątek przynosi. Drugi jest o wiele bardziej korzystniejszy dla małoletniego, albowiem polega na tym, iż rodzicom przysługuje wyłącznie zarząd majątkiem i w konsekwencji pochodzące z niego pożytki przypadają dziecku. System ten został przyjęty również przez polskiego prawodawcę¹.

Zarząd majątkiem małoletniego, znajdującego się pod władzą rodzicielską jest atrybutem tej władzy. Może go sprawować opiekun bądź kurator² i – co istotne – nie ma on prawa, aby zrzec się lub przenieść to uprawnienie na inną jednostkę³. Uregulowania w przedmiocie zarządu majątkiem dziecka mają charakter bezwzględnie obowiązujący, co nie pozwala rodzicom unormować tej dziedziny odmiennie np. w drodze porozumienia⁴. Nadto, zarówno nakłada na rodziców obowiązek, jak również nadaje prawo wykonywania wszystkich niezbędnych czynności prawnych, procesowych oraz faktycznych, z tym jednak zastrzeżeniem, że doznają oni w tej materii z mocy ustawy określonych ogra-

¹ J. Ignatowicz, M. Nazar, *Prawo rodzinne*, Warszawa 2016, s. 521.

² R. Zegadło, *Zarząd majątkiem dziecka*, [w:] J. Ignaczewski (red.), *Władza rodzicielska i kontakty z dzieckiem, Władza rodzicielska i kontakty z dzieckiem*, Warszawa 2012, s. 133.

³ H. Ciepła, *Art. 102. Zarząd majątkiem dziecka*, [w:] K. Piasecki (red.), *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, Warszawa 2011, s. 774.

⁴ E. Tybulska-Skoczelas, *Art. 102. Zarząd majątkiem dziecka*, [w:] J. Wierciński (red.), *Kodeks rodzinny i opiekuńczy*, Warszawa 2014, s. 713.

niczeń. W szczególności nie mają uprawnień do dokonywania czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu oraz wyrażania zgody na realizowanie takich czynności przez małoletniego bez stosownego zezwolenia sądu opiekuńczego. Tylko w wyjątkowych sytuacjach rodzice w ogóle nie mają uprawnienia do zarządu majątkiem dziecka lub nie posiadają go jedynie w stosunku do niektórych składników majątku małoletniego. Dochodzi i do takich przypadków, że ów składniki majątkowe podlegają nadzorowi sądu opiekuńczego, który zgodnie z treścią art. 104 § 1 k.r.i.o. ma prawo zobligować rodziców do informowania go o istotniejszych zmianach w stanie majątku dziecka, zwłaszcza o nabyciu przez małoletniego przedmiotów majątkowych znacznej wartości⁵.

Wskazany powyżej podział czynności na faktyczne, prawne oraz polegające na reprezentowaniu małoletniego przed sądami bądź innymi organami w sprawach obejmujących realizację zarządu ma istotne znaczenie z uwagi na skutki ich dokonania z naruszeniem przepisów prawa w zakresie zarządu majątkiem dziecka. To znaczy, że wadliwe dokonanie czynności prawnej wiąże się z jej nieważnością, natomiast nieprawidłowości dotyczące czynności faktycznej mogą rodzić ewentualny obowiązek odszkodowawczy⁶.

Moment powstania zarządu majątkiem dziecka oraz skład majątku

Zarząd majątkiem małoletniego powstaje w momencie pojawienia się istotnego majątku. Trzeba natomiast pominąć drobne przedmioty, które dziecko przejęło do samodzielnego użytku. Z kolei piecza ustaje, kiedy przestaje istnieć sam przedmiot zarządu oraz gdy wygasa władza rodzicielska, jak również, kiedy w określonych wypadkach dochodzi do ograniczenia władzy rodzicielskiej. Jednak w sytuacji, gdy małoletni zostaje ubezwłasnowolniony, rodzice nadal wykonują zarząd majątkiem, lecz jako jego opiekunowie, a więc na nieco innych zasadach⁷.

W skład majątku małoletniego mogą wchodzić – poza aktywami – także pasywa. Dziecko może nabyć przedmioty majątkowe nie tylko w drodze czynności *inter vivos* (przykładowo darowizna), lecz również *mortis causa* (mowa jest o testamentie)⁸. W doktrynie przyjmuje się, że w szczególności do majątku małoletniego wchodzi, jako jego składniki rzeczy (w tym prawa własności), pieniądze oraz inne prawa (m.in. użytkowanie wieczyste). Nadto mogą się

⁵ J. Ignaczewski, *Pochodzenie dziecka i władza rodzicielska po nowelizacji, art. 61⁹–113⁶. Komentarz*, Warszawa 2009, s. 187.

⁶ H. Haak, *Władza rodzicielska. Komentarz*, Toruń 1995, s. 102.

⁷ T. Sokołowski, *Rodzice i dzieci, art. 101*, [w:] H. Dolecki, T. Sokołowski (red.), *Kodeks rodzinny i opiekuńczy*, Warszawa 2013, s. 697.

⁸ G. Jędrejek, *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, Warszawa 2017, s. 739–740.

również do niego zaliczać roszczenia odszkodowawcze wraz z roszczeniami z tytułu zadośćuczynienia bądź odszkodowania za znaczne pogorszenie się sytuacji życiowej małoletniego⁹. Natomiast nie zalicza się do niego prawa do alimentów¹⁰, jednakże składnik tego majątku stanowią roszczenia w zakresie poszczególnych rat alimentacyjnych i to zarówno zaległych, jak i przyszłych. W związku z tym umowa odnosząca się do obowiązku alimentacyjnego na przyszłość oraz co do alimentów zaległych jest czynnością stanowiącą zarząd majątkiem dziecka, która podlega regułom określonym w art. 101 k.r.i.o.¹¹ Za zobowiązania, które zostały zaciągnięte w zakresie zarządu majątkiem dziecka odpowiedzialności nie ponoszą rodzice, ale małoletni, wobec czego na praktyczny wymiar tej odpowiedzialności ma wpływ majątek dziecka, a nie zaś rodziców¹².

Należyta staranność rodziców przy zarządzie majątkiem małoletniego dziecka

Zgodnie z brzmieniem art. 101 § 1 k.r.o. zarząd majątkiem dziecka musi być sprawowany przez rodziców z należyłą starannością¹³. Zagadnienie należytej staranności w odniesieniu do zarządu majątkiem małoletniego nie zostało zdefiniowane w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, jak również w żadnym innym akcie prawnym, aczkolwiek pojęciem tym posługuje się Kodeks cywilny w art. 355, który stanowi, że należyta staranność oznacza zachowanie przez dłużnika staranności, która jest ogólnie wymagana w stosunkach danego rodzaju¹⁴. Staranność ogólnie wymagana oznacza staranność przeciętną, a nie najwyższą i profesjonalną¹⁵. Niezależnie od powyższego w doktrynie przyjmuje się, że obejmuje takie działania, które pozwalają na zachowanie majątku małoletniego w stanie niepogorszonym. W szczególności winna być realizowana w dobrej wierze dla dobra dziecka. Niedłożenie należytej staranności może skutkować zawinionym niedbalstwem rodziców, a w konsekwencji także pokrzywdzeniem małoletniego przejawiającym się samowolą dziecka bądź też uzależnieniem od wartości społecznych i patologicznych. Należy

⁹ J. Ignatowicz, *Art. 101. Zarząd majątkiem dziecka*, [w:] K. Pietrzykowski (red.), *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 910.

¹⁰ J. Gwiazdomorski, *Krewni uprawnieni do żądania i obowiązani do dostarczania środków utrzymania*, „Państwo i Prawo” 1954, nr 1, s. 82.

¹¹ H. Ciepla, op. cit., s. 774.

¹² R. Zegadło, op. cit., s. 133–134.

¹³ Ustawa z 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, art. 101. (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2086).

¹⁴ Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, art. 355 (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1145).

¹⁵ J. Słyk, *Wykonywanie władzy rodzicielskiej*, [w:] G. Jędrejek (red.), *Meritum. Prawo rodzinne*, Warszawa 2015, s. 627.

zatem uznać, że rodzice, sprawując zarząd majątkiem małoletniego, winni postępować rozsądnie, kierując się w głównej mierze doświadczeniem życiowym, a także ochroną interesu dziecka oraz zasadami dobrego wychowania, edukacji i uczciwości¹⁶.

Zasada dobra dziecka nakazuje, żeby wymagania stawiane rodzicom w zakresie zarządu majątkiem miały charakter zobiektywizowany, bowiem w przeciwnym wypadku akceptowalne byłyby ich działania podyktowane obniżoną sprawnością intelektualną czy też stanami psychofizycznymi mającymi wpływ na tę sprawność. Z drugiej zaś strony nie sposób oczekiwać od rodziców, aby podejmowali czynności na obiektywnie najwyższym poziomie, które odpowiadałyby kompetencjom profesjonalnego pełnomocnika lub menedżera zarządzającego firmą. Z kolei kierowanie się wzorcem subiektywnym, odnoszącym się jedynie do indywidualnych kompetencji oraz uwarunkowań intelektualnych rodziców mogłoby w niektórych sytuacjach skutkować zaniżeniem standardu prowadzenia spraw małoletniego. Z uwagi na poczynione w tym zakresie rozważania wydaje się, że interes dziecka zostaje lepiej zabezpieczony w przypadku posłużenia się obiektywnym wzorcem staranności rodziców mający na względzie aspekt społeczny odnoszący się do ogólnie przyjmowanych reguł rozsądnie prowadzonej gospodarki przy udziale nieprofesjonalnych uczestników obrotu¹⁷. Natomiast przesadne dokładanie należytej staranności będzie skutkowało swoistym *sui generis* ubezwłasnowolnieniem małoletniego. Nadmierny rygoryzm rodziców może prowadzić do pokrzywdzenia dziecka, a ostatecznie alienacji i buntu¹⁸.

Niedopełnienie przez rodziców należytej staranności podczas sprawowania zarządu majątkiem dziecka wiąże się z konsekwencjami prawnymi. Zaliczyć do nich należy podjęcie przez sąd opiekuńczy interwencji we władzę rodzicielską oraz wystąpienie przez małoletniego z roszczeniem odszkodowawczym z tytułu szkody poniesionej wskutek działań rodziców. W pierwszym przypadku, gdy zagrożone jest dobro dziecko, w tym jego interesy majątkowe, sąd ma prawo do powierzenia czynności związanych z zarządem majątkiem małoletniego ustanowionemu w tym celu kuratorowi. Co więcej, może także wskazać, jakie czynności nie mogą być realizowane przez rodziców bez stosownego zezwolenia, poddać rodziców takim samym ograniczeniom, jakim podlega opiekun, jak również nakazać im sporządzić i zaprezentować inwentarz majątku dziecka oraz nałożyć na nich obowiązek informowania o istotniejszych zmianach w stanie majątku małoletniego¹⁹.

¹⁶ K. Gromek, *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, Warszawa 2018, s. 850.

¹⁷ J. Słyk, op. cit., s. 627.

¹⁸ K. Gromek, *Prawo rodzinne dla sędziów i pełnomocników*, Warszawa 2019, s. 619.

¹⁹ J. Słyk, op. cit., s. 627.

Wyłączenie zarządu majątkiem dziecka

Treść art. 101 § 2 k.r.i.o. jest skorelowana z przepisami Kodeksu cywilnego odnoszącymi się do zdolności do czynności prawnych małoletniego²⁰. Wskazać należy, że osoby niemające jeszcze zdolności do czynności prawnych, a więc dzieci do lat 13, a także osoby ubezwłasnowolnione całkowicie, mają uprawnienie do zawierania umów, które należą do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego. Natomiast osoby ograniczone w zdolności do czynności prawnych, czyli osoby małoletnie pomiędzy 13 a 18 rokiem życia i ubezwłasnowolnione częściowo, mają prawo bez uzyskania zgody rodziców rozporządzać swoim zarobkiem, chyba że sąd opiekuńczy nie postanowił inaczej, jak również przedmiotami oddanymi im do swobodnego użytku²¹.

Wobec powyżej poczynionych uwag, należy stwierdzić, że zarządowi rodziców nie podlega uzyskiwane przez małoletniego w ramach stosunku pracy wynagrodzenie, a także przedmioty, które zostały mu oddane do swobodnego użytku. Wskazanymi składnikami dziecko rozporządza samodzielnie. Jednak zarząd rodziców co do wymienionych składników nie zostaje wyłączony w poniższych sytuacjach:

1. co do zarobku – kiedy z ważnych powodów tak postanowi sąd opiekuńczy (art. 21 k.c.);
2. co do przedmiotów oddanych dziecku do swobodnego użytku – w zakresie wszystkich czynności prawnych, co do dokonania których według ustawy nie jest wystarczająca zgoda przedstawiciela ustawowego (art. 22 k.c.).

Należy jednak wskazać, że opisane uregulowanie dotyczy jedynie majątku małoletniego mającego ograniczoną zdolność do czynności prawnych. Natomiast majątkiem dziecka poniżej 13 lat mogą zarządzać rodzice bez żadnych wyłączeń²².

W konsekwencji, w odniesieniu do wyżej wskazanych składników majątkowych, obowiązki rodzica podlegają znacznemu ograniczeniu i sprowadzają się tylko do poziomu współdziałania, bez uprawnienia do nadzorowania w zakresie pieczy nad poszczególnymi elementami majątku dziecka, których zarząd został powierzony kuratorowi albo zarządcy²³. Z kolei względem przedmiotów oddanych podopiecznemu do swobodnej dyspozycji oraz zarobków, piecza opiekuna w zasadzie obejmuje tylko kontrolowanie sposobu ich wykorzystania, a także ewentualne zawiadomienie sądu opiekuńczego o niezbędności

²⁰ G. Jędrejek, op. cit., s. 740.

²¹ Kodeks cywilny, art. 15, 21, 22.

²² J. Gajda, *Art. 101. Zarząd majątkiem dziecka*, [w:] K. Pietrzykowski (red.), *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, Warszawa 2018, s. 824–825.

²³ J. Strzebinczyk, *Pieczka nad majątkiem dziecka*, [w:] T. Smyczyński (red.), *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Warszawa 2011, s. 285.

podjęcia właściwej interwencji, w sytuacji zauważonych w tym przedmiocie nieprawidłowości²⁴.

W dobie rozwiniętej techniki, a także informatyki i Internetu należy się jednak zastanowić nad zasadnością udzieleniu małoletniemu pełnej swobody co do dysponowania oddanymi mu do użytku przedmiotami, jak np. komputer czy telefon. Konieczne jest zatem rozważenie, czy swoboda użytkowania nie będzie miała negatywnego wpływu na rozwój moralny, intelektualny i duchowy dziecka, zważywszy na ciągły wzrost w Internecie przykładów przemocy oraz łatwy dostęp do pornografii²⁵.

Czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu

Zgodnie z treścią § 3 analizowanego przepisu rodzice nie mają prawa bez stosownego zezwolenia sądu opiekuńczego dokonywać czynności, które przekraczają zakres zwykłego zarządu, jak również wyrażać zgody na realizowanie takich czynności przez małoletniego²⁶. Pojęcie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu jest nieostre. Wydaje się jednak, że mowa o czynnościach, które nie należą do bieżących spraw odnoszących się do zwykłego korzystania z przedmiotów zaliczających się do składu majątku dziecka oraz nie są związane z utrzymaniem tych przedmiotów w stanie niepogorszonym. Co niezwykle istotne, dokonanie przez rodziców małoletniego takiej czynności bez zgody sądu dotknięte jest sankcją nieważności, jak również nie może być konwalidowane²⁷. Z kolei o podjęciu czynności zwykłego rodzaju rodzice mogą zdecydować samodzielnie bez udziału sądu. Judykatura jako przykład podaje przyjęcie w imieniu małoletniego darowizny nieruchomości w stanie wolnym od zadłużeń²⁸.

Co do czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu funkcjonuje bardzo bogate orzecznictwo, które wskazuje na przykładowy ich katalog i tak judykatura stoi na stanowisku, że stanowi ją:

1. „zawarcie ugody na rzecz małoletnich dzieci wraz z zrzeczeniem się możliwości dochodzenia dalszych roszczeń²⁹”;
2. „darowizna udziału w nieruchomości obciążonej hipotekami na kwoty wielokrotnie przekraczające wartość darowizny³⁰”;

²⁴ L. Kociucki, *Opieka nad małoletnim*, Warszawa 1993, s. 163.

²⁵ K. Gromek, *Prawo rodzinne dla ...*, s. 620.

²⁶ Kodeks rodzinny i opiekuńczy, art. 101 § 3.

²⁷ J. Słyk, *Zarząd majątkiem dziecka*, [w:] K. Osajda (red.), *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz. Tom V*, Warszawa 2017, s.1252.

²⁸ Wyrok Sądu Najwyższego z 30 kwietnia 1977 r., sygn. akt III CZP 73/76.

²⁹ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 27 stycznia 2017 r., sygn. akt VI ACa 1015/15.

³⁰ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 8 lipca 2016 r., sygn. akt I ACa 1077/13.

3. „zrzeczenie się roszczeń odszkodowawczych w imieniu małoletnich dzieci wobec osoby zobowiązanej do wynagrodzenia szkody³¹”;

4. „ustanowienie hipoteki na nieruchomości stanowiącej współwłasność małoletniego dziecka³²”;

5. „odrzućcie spadku przypadającego małoletniemu dziecku³³”;

6. „zgoda rodziców na proponowane przez zakład ubezpieczeń skrócenie okresu ubezpieczenia z umowy zaopatrzenia dzieci i przyjęcie świadczenia bez zastrzeżenia waloryzacji przewidzianej w art. 358¹§3 k.c.³⁴”.

Sąd, podejmując decyzję o zezwoleniu na dokonanie określonej czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem małoletniego w oparciu o treść art. 101 § 3 k.r.i.o., może nim objąć również wielokrotne oraz powtarzalne czynności, jeśli jest to niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania gospodarstwa rolnego bądź przedsiębiorstwa, wskazując jednak ich rodzaj, kategorię lub warunki dokonywania. Z kolei zezwolenie co do czynności rozporządzających, obciążających ograniczonymi prawami rzeczowymi jak również zobowiązujących do rozporządzenia jako czynności jednorazowych może odnosić się wyłącznie do konkretnej pojedynczej czynności prawnej³⁵.

Zarówno w doktrynie, jak i judykaturze funkcjonuje pogląd, zgodnie z którym o potraktowaniu określonych działań jako czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu przede wszystkim decyduje ciężar gatunkowy tej czynności, następnie wartość przedmiotu czynności, a także skutki w sferze majątku małoletniego przy uwzględnieniu dobra dziecka oraz ochrony jego interesów życiowych³⁶. Celem powyższego uregulowania jest ograniczenie możliwości podejmowania przez rodziców działań na szkodę dziecka. Nie sposób bowiem wykluczyć takich przypadków, kiedy to rodzice, będący np. narkomanami, podejmą decyzje o wyzbyciu się majątku małoletniego jeszcze przed uzyskaniem przez niego pełnoletności, aby pozyskać odpowiednie środki pieniężne na używki³⁷.

Podsumowanie

Reasumując, elementem władzy rodzicielskiej jest także wykonywanie pieczy nad majątkiem małoletniego³⁸. Rodzice mogą dokonywać czynności

³¹ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 20 maja 2015 r., sygn. akt V ACa 26/15.

³² Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 28 lutego 2014 r., sygn. akt I ACa 1165/13.

³³ Postanowienie Sądu Najwyższego z 27 maja 1998 r., sygn. akt I CKU 181/97.

³⁴ Uchwała Sądu Najwyższego z 4 lutego 1997 r., sygn. akt III CZP 127/96.

³⁵ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 28 lutego 2014 r., sygn. akt I ACa 1165/13.

³⁶ E. Tybulska-Skoczelas, op. cit., s. 714.

³⁷ G. Jędrejek, *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Pokrewieństwo i powinowactwo. Komentarz do art. 61⁷–144¹*, Warszawa 2014, s. 194.

³⁸ N. Szok, R. Terlecki, *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Warszawa 2019, s. 189.

w zakresie zarządu majątkiem dziecka, które realizowane są w imieniu dziecka, a także w ich imieniu (choć na rachunek małoletniego)³⁹. Ustawodawca jednak, biorąc pod uwagę ewentualną lekkomyślność bądź brak umiejętności w sprawowaniu zarządu, nie zapewnił rodzicom pełnej swobody w zakresie podejmowania decyzji o majątku dziecka⁴⁰. Rodzice z mocy prawa zobowiązani są do ochrony wszelkich składników majątkowych, których wykorzystanie wpływa na rozwój osobowości małoletniego. Jednakże dbałość o ten majątek przybiera różną postać w zależności od jego elementów⁴¹. Każda czynność zarządu majątkiem małoletniego powinna mieć zindywidualizowany charakter, a więc w szczególności winna uwzględniać wszelkie okoliczności konkretnej sprawy⁴². Podczas sprawowania pieczy nad majątkiem dziecka rodzice winni kierować się kryterium należytej staranności umożliwiającym uwzględnienie wymogu „maksymalnej ostrożności” oraz unikać ryzykownych inwestycji⁴³.

Należy przychylić się do funkcjonującego w doktrynie poglądu, że młodsze dziecko co do zasady nie powinno współdecydować o wykonywaniu zarządu, z kolei w odniesieniu do starszego dziecka winny być uwzględnione jego rozsądne opinie oraz cele tego zarządu. Rodzice powinni wysłuchać małoletniego biorąc pod uwagę jego dojrzałość i stosunek do posiadanego majątku. Co więcej, umiejętność współdziałania rodziców z dorastającym dzieckiem w zakresie sprawowania pieczy nad majątkiem stanowi istotne kryterium prawidłowości wykonywania władzy rodzicielskiej⁴⁴.

Wykaz literatury

- Ciepla H., *Art. 102. Zarząd majątkiem dziecka*, [w:] K. Piasecki (red.), *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2011.
- Gajda J., *Art. 101. Zarząd majątkiem dziecka*, [w:] K. Pietrzykowski (red.), *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2018.
- Gromek K., *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2018.
- Gromek K., *Prawo rodzinne dla sędziów i pełnomocników*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
- Gwiazdomorski J., *Krewni uprawnieni do żądania i obowiązani do dostarczania środków utrzymania*, „Państwo i Prawo” 1954, nr 1.
- Haak H., *Władza rodzicielska. Komentarz*, TNOiK Dom Organizatora, Toruń 1995, s. 102.
- Ignaczewski J., *Pochodzenie dziecka i władza rodzicielska po nowelizacji, art. 61⁹–113⁶*. *Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2009.

---

³⁹ E. Kogut, *Uwagi na temat wykonywania władzy rodzicielskiej*, „Studia Prawnoustrojowe” 2019, nr 46, s. 116.

⁴⁰ J. Ignatowicz, M. Nazar, op. cit., s. 521.

⁴¹ H. Ciepla, op. cit., s. 774.

⁴² K. Gromek, *Prawo rodzinne dla...*, s. 619.

⁴³ T. Sokołowski, op. cit., s. 699.

⁴⁴ Ibidem, s. 702.

- Ignatowicz J., *Art. 101. Zarząd majątkiem dziecka*, [w:] K. Pietrzykowski (red.), *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2012.
- Ignatowicz J., Nazar M., *Prawo rodzinne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.
- Jędrejek G., *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.
- Jędrejek G., *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Pokrewieństwo i powinowactwo. Komentarz do art. 61⁷–144¹*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
- Kociucki L., *Opieka nad małoletnim*, Scholar, Warszawa 1993.
- Kogut E., *Uwagi na temat wykonywania władzy rodzicielskiej*, „Studia Prawnoustrojowe” 2019, nr 46.
- Slyk J., *Wykonywanie władzy rodzicielskiej*, [w:] G. Jędrejek (red.), *Meritum. Prawo rodzinne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
- Slyk J., *Zarząd majątkiem dziecka*, [w:] K. Osajda (red.), *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz. Tom V*, C.H. Beck, Warszawa 2017.
- Sokołowski T., *Rodzice i dzieci, art. 101*, [w:] H. Dolecki, T. Sokołowski (red.), *Kodeks rodzinny i opiekuńczy*, Wolters Kluwer, Warszawa 2013.
- Strzebinczyk J., *Pieczą nad majątkiem dziecka*, [w:] T. Smyczyński (red.), *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, C.H. Beck, Warszawa 2011.
- Szok N., Terlecki R., *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
- Tybułska-Skoczelaś E., *Art. 102. Zarząd majątkiem dziecka*, [w:] J. Wierciński, *Kodeks rodzinny i opiekuńczy*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
- Zegadło R., *Zarząd majątkiem dziecka*, [w:] J. Ignaczewski (red.), *Władza rodzicielska i kontakty z dzieckiem*, C.H. Beck, Warszawa 2012.

Summary

Child Assets Management – practical considerations concerning article 101 of the Family and Guardianship Code

Key words: minors, custody of property, due diligence, activity beyond the scope of ordinary management, child welfare, parental authority.

The publication analyses the custody of the minor child's property, including the management of the property. The legislator has formulated several principles on this issue, failure to comply with which results in specific legal consequences. Parents' actions in the matter of asset management should be characterised by due diligence and take into account the best interests of the child. However, the Management Board shall not cover the minor's earnings and the items placed at his or her disposal.

This publication aims to present the functioning doctrine and the line of jurisprudence on the issue of custody over the minor's assets, indicating at the same time the practical problems arising during the assessment, which activities may constitute activities beyond the scope of ordinary management and consequently require the permission of the guardianship court.

The analysis of the subject matter undertaken allows the conclusion to be drawn that any action taken concerning the management of the minor's assets should be individualised so that all the circumstances of the case should be considered. This is confirmed by the rich jurisprudence in terms of recognition which activities exceed the scope of the ordinary administration of the child's property, and which do not yet violate this limit.